

อารยธรรมอินเดีย

- เป็นรากฐานแห่งอารยธรรมของคนกว่าพันล้าน และมีอิทธิพลต่ออารยธรรมอื่นๆ บริเวณใกล้เคียงทั้งในแถบเอเชียใต้และเอเชียอาคเนย์

- สร้างสรรค์ขึ้น โดยคน ๒ พวก คือ ดรಾವิดียน และอินโด-อารยัน

อารยธรรมสินธุ

- เป็นอารยธรรมร่วมสมัยกับเมโสโปเตเมียและอียิปต์ (ราว ๓,๐๐๐ ปีก่อน ค.ศ.)
- พบซากเมืองฮารัปปาและโมเฮนโจดาโร ครอบคลุมพื้นที่จากตะวันออกไปตะวันตกถึง ๑,๖๐๐ กิโลเมตร และจากเหนือไปใต้ ๑,๐๐๐ กิโลเมตร

- เป็นอารยธรรมยุคโลหะที่มีลักษณะเป็นอารยธรรมเมือง

- มีความเจริญอย่างยิ่งด้านการวางผังเมือง การเกษตร และการค้ากับต่างแดน มีตัวอักษรภาพใช้แล้ว

- สังคมประกอบด้วยคน ๒ ชั้น ปกครองโดยกษัตริย์-นักบวช
- ความเชื่อทางศาสนา มีลักษณะเป็นแบบวิญญูณนิยม นับถือดิน น้ำ ลม ไฟ

อารยธรรมอารยัน

- ประมาณ ๑,๕๐๐ ปีก่อน ค.ศ. ชาวอินโด-อารยัน ได้อพยพเข้ามาและทำลายอารยธรรมสินธุลง จากนั้นแยกกันอยู่เป็นแคว้นเล็กๆ เป็นอิสระต่อกัน

- อาชีพหลัก คือ การเลี้ยงสัตว์ มีการอพยพโยกย้ายอยู่เสมอ เริ่มมีการแบ่งชั้นทางสังคม
- พวกอินโด-อารยันเริ่มขยายตัวไปทางทิศตะวันออก (ลุ่มน้ำคงคา) เกิดอาณาจักรขนาดใหญ่และซับซ้อนมากมาย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

การรุกรานของเปอร์เซียและกรีก

- ขณะที่นครกำลังสถาปนาอาณาจักรใหญ่แถบลุ่มน้ำคงคานั้น ภาคตะวันตกเฉียงเหนือได้ถูกเปอร์เซียยึดครอง ในภายหลังพระเจ้าอเล็กซานเดอร์แห่งกรีกได้ทำลายเปอร์เซียลงและยึดครองดินแดนส่วนนี้

- อิทธิพลที่อินเดียได้รับจากเปอร์เซีย คือ การเขียนตัวอักษรแบบอารบิก การทำเหรียญเงิน
- อิทธิพลจากกรีก คือ เป็นการเปิดเส้นทางติดต่อโดยตรงระหว่างอินเดียกับโลกตะวันตก

เปิดความสัมพันธ์ทางการค้า ขยายความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม รับความรู้ทางปรัชญาและศิลปะ

ราชวงศ์โมริยะ (เมารยะ)

- พระเจ้าอโศกเป็นจักรพรรดิที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของราชวงศ์นี้ มีอำนาจเหนือดินแดนเกือบทั้งหมดในอินเดีย ปกครองแบบรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง สร้างถนนเชื่อมดินแดนต่างๆ มีความเจริญด้านเศรษฐกิจ

ราชวงศ์อุปลตะ

- เป็นยุคทองของอินเดีย มีความเจริญในทุกด้าน ลัทธิฮินดูใหม่รุ่งเรืองที่สุดในยุคนี้

ราชวงศ์โมกุล

- เจริญมากในสมัยพระเจ้าอักบาร์มหาราช ทรงให้เสรีภาพแก่ทุกศาสนา
- พระเจ้าชาห์เจฮัน ทรงสร้างสุสานทัชมาฮาล
- พระเจ้าโอริงเซป ถึงยุคเสื่อม กำจัดลัทธิปะนอกศาสนาอิสลาม
- อินเดียแตกแยกออกเป็นแคว้นเล็กแคว้นน้อย และตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษสมัย

ศตวรรษที่ ๑๕ เพิ่งได้เอกราชหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยมีผู้นำในการเรียกร้องเอกราชคือ มหาตมะ คานธี โดยใช้หลักอหิงสา หรือการไม่เบียดเบียน

วรรณคดี

๑. วรรณคดีพระเวท มี ๔ คัมภีร์ คือ

- ฤคเวท ใช้สวดสรรเสริญเทพเจ้าต่างๆ
- ยજุรเวท ว่าด้วยพิธีบูชาขัยญและบวงสรวง
- สามเวท ใช้สวดในพิธีถวายน้ำโสมแก่พระอินทร์และขับกล่อมเทพเจ้า
- อถรรพเวท เป็นคาถาอาคมและเวทมนตร์สำหรับใช้ร้ายแก้ไขเสนียดจัญไรและทำ

อันตรายต่อฝ่ายศัตรู

๒. วรรณคดีพุทธศาสนา คือ พระไตรปิฎก (พระสูตร พระวินัย พระอภิธรรม) เนื้อหา

สำคัญมี ๒ ประเด็น คือ

- เป็นการวิเคราะห์สังขธรรมความจริงของชีวิต
- เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาความผิดพลาดในระบบสังคมอินเดียตั้งแต่สมัย

โบราณ (ระบบวรรณะ)

๓. วรรณคดีมหากาพย์

- รามายณะ ประพันธ์โดยฤาษีวาฬมิกิ
- มหาภารตะ ประพันธ์โดยวยาสา มีคัมภีร์ประกอบอีก ๑ เล่ม คือ ภควัทคีตา

การแบ่งวรรณะ

- วรรณะ แปลว่า สี เดิมหมายถึงสีของผิวกาย
- ๑. พราหมณ์ ทำหน้าที่ท่องจำคัมภีร์พระเวท และประกอบพิธีกรรม
- ๒. กษัตริย์ ทำหน้าที่เป็นนักรบ ปกป้องแผ่นดิน
- ๓. แพศย์ เป็นพ่อค้า เกษตรกร ช่างฝีมือ
- ๔. ศูทร เป็นกรรมกร ผู้ใช้แรงงาน

- (ลูกที่เกิดจากพ่อแม่ต่างวรรณะมาแต่งงานกันจะไม่ถูกจัดอยู่ในวรรณะใดเลย เรียกว่า
จัณฑาล – Untouchable)

เอกสารอ้างอิง

- นันทนา กปิลกาญจน์. ๒๕๕๐. ประวัติศาสตร์และอารยธรรมโลก. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๕๐. อารยธรรม. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คำถามท้ายบท

1. วรรณะทั้งสี่ประกอบด้วย _____
2. ระบบสังคมปิด (Closed Society) หมายถึง _____
3. ศาสนาที่ถือกำเนิดในอินเดียคือ _____
4. महाकाव्य ที่สำคัญของอินเดียคือ _____
5. ศิลปกรรมที่เด่นๆของอินเดียได้แก่ _____
6. ประเทศที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากอินเดียได้แก่ _____